

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Darányi Ignác.

Ha nem is volna időszerű, hogy jelen alkalommal vezető cikkünkben egy oly férfi munkásságát méltassuk, kinek érdemei, munkásságának eredményei örök időkre hirdetni fogják az ő önzetlen hazafiságát, — már is erkölcsi kötelességet teljesítenők, annál inkább alkalomszerűbb lesz a választókerületünkben történt jelölése alkalmával el nem évülhető érdemeit, amennyire azt szerénységünkől telik méltatnunk. Habár az ő önzetlen hazafias munkássága széles e hazában ismeretes, de mégis mi érezzük, mi tudjuk legjobban mit tett Darányi Ignác vidékünk életkérdésének, a szőlők ujáalakításának idejében. Az ő érdeme, hogy a Balaton mellékén a filloxera pusztította szőlők helyén ismét bőtermő szőlők terülnek el.

Széles e hazában nem volt a kisgazdának, a munkás embernek melegebb barátja, szíve szerint igazabb jóakarója, mint Darányi Ignác, kinek nevét áldva emlegetik a nádfedeles házak becsületes lakói. Hogy mi mindent tett és miket tervezett, milyen áldásos törvényalkotások tűzödnek nevéhez, ezt akarjuk a jelen alkalommal csekély tehetségünkhöz mérten fömlíteni.

Nagy munkaszeretettel, lelkes jóakarattal, a nappal az éjjelhez kötve azon gondolkodott, mi válnék e drága hazá nepe jóvoltára.

és ebben a munkájában a kisemberekhez való jóakarata, az egész hazá boldogulására való törekvése következtében tett általános népszerűsége szert, ugyannyira, hogy a nép méltán nevezheti őt *atyjának*.

Nagy bírdalom hazánkban a földmívelésügy kormányzása. Sok ága-boga van. És földmivelő hazánk minden ágában az ő fáradhatlan munkássága alatt örök időkre kiterjedő intézkedések mindmegannyija az ő nevéhez fűződnek.

Vagy kell-e említenem a bennünket közelebből érdeklő szőlőujáalakítás nehéz munkáját? Szőlővessző termelőtelep létesítése által a gazdagnak úgy, mint szegénynek lehetővé tette annak könnyű beszerzését. Kedvezményes áru és ingyenes szőlővesszők adományozása által az újtelepítés súlyos terhét iparkodott könnyíteni. Az újraültetéssel okszerű szőlő- és borgazdálkodás következett, tetemesen megnövesztve a termelést.

Az okszerű gazdálkodásra a népet a szakelőadások rendezésével reávezette.

Az olasz borvám elleni harcnak első és lelkes híve ő volt.

A nép gazdasági ismereteinek gyarapítása és szórakoztatása céljából népkönyvtárakat állított fel, úgy járásunk több községében, mint Tapolczán is.

A gazda téli foglalkoztatására háziipari tanfolyamokat rendez. Járásunk számos községében tartottak ilyen, en-

nek folytatását látjuk a Tapolczán jelenleg folyó ötödik tanfolyamban is.

Módot adott a kisgazdának a tanulásra a gazdasági kirándulások által, melyből Tapolcza polgárai kétszer is kivették a részüket a szent-imrei földművelőiskola és a pozsonyi gazdasági kiállítás látogatásában.

Ezek azok, a csak szűk térre szorított hasznos intézkedések, a melyeket vidékünk szegény és gazdag polgárai egyaránt élveztek.

Vagy szóljunk-e nemes szívének meleg sugaráról, mely a kunyhók keszű kezű napszamosaihoz is behatott, azon intézkedéséről, hogy a munkás és cselédségélyző pénztár felállításával megmenti őket tehetetlenségükben vagy öregségükben a koldulástól.

Ily eredmények csak nemes szív és böles elme gyümölcsei lehetnek.

Politikai ténykedését elbírálni hivatottak nem lehetünk, arról az ő viselkedése napnál fényesebben igazolja azt, hogy e hazának önzetlen, igaz hű polgára.

Ezen erényei vezetik őt tovább is hazafias ténykedésében.

S midőn a tapolczai választókerület szerencsés lehetett ily derék férfit megnyerni, bizonyára öröm és a hála érzete az, mely a kerület minden polgárának szívének kell, hogy eltöltse, áthassa, és iparkodni fog, hogy zászlaját, melyre a *hazaszeretet* jelszava van írva, diadalra juttassa

A TAPOLCZAI LAPOK TARCÁJA.

Az álarcos ember.

A napokban véletlenül a kezembe akadt egy régi krónikás könyv, amelyben tudományos izű történetek vannak feljegyezve. Találkozik ezek között olyan is, mely tudományos alapon megmagyarázza, hogy miért kell a világnak 1810. március 21-én délután 3 óra 45 perc és 11 másodperckor tönkremennie, de van olyan is, mely az eskór gyógyítását modja el, felemlítvén példákat is, mely az eskór gyógyítását modja el, melyek fényesen beváltak.

Ezek szerint nincs jobb mód ezen „nyavalya kurálására“, mint a holdtöltét követő pénteki éjjel, éjszának fordulva háromszor elmondani: „Segits engemet hogy az eskórt megverjem“, s közben egy eleven egeret a forró kemencében megsütni, a jól megsült inyencfalatot pedig — paprikás ecetbe mártani és úgy megenni. Ezzel elkergetjük bensónkből Belzebubot, aki egyedül okozója a bajnak.

Ebben a tudományos könyvből bukkantam rá az alább közölt történetre is, mely kissé rémséges ugyan, de — tekintve a szerző imént vázolt szavahihetőségét — bizonyára valóságos alapszik.

E szerint hazánkban a tizenharmadik században egy különös „álarcos embere“ volt.

Neve Lánáz Mihály volt, Pozsonyban szü-

letett; gazdag szülők gyermeke lévén a tudományos pályára lépett. Meglátogatta a heidelbergi egyetemet, hol a legszebb diák volt. Merész és elszánt ifjunak mondja a szerző. Ez a fiatal diák egy éjjel megszöktette imádottját, egy előkelő család leányát, s az őt üldöző apát leszúrta. Elfogták, felismerték, vád alá helyezték és halálra ítélték.

Kivégeztetése előtti napon beszélni kívánt vele egy orvos, aki titokzatos kutatásairól és érdekes felfedezéseiről volt híres.

Mikor belépett a siralomházba, figyelmesen megtekintette a halálra ítélt arcvonásait, nyakát és termetét, — érverését rendesen, fejét frissnek, izmait nyugodtának, szemet tisztának találta. Az orvos, örvendezve mondá:

— Ez az az ember, akit keresek.

— Mit keres Ön tulajdonképen nálam? — kérdezé az elítelt.

— Meg akarom venni a testét.

— Ahá, Ön boncolni akar engem és megakarja vizsgálni nem talál-e beleimben magyarázatot a buntetemre vonatkozólag.

— Epenséggel nem — válaszolt az orvos, — csak egy látszólag emberfeletti kísérletet akarok végezni. Ha Ön holnap le lesz fejezve, átfogom venni testét és fejét, s ha számításaimban nem csalódom, mindkettőt újból összerasztom és Önt életre ébreszteni fogom.

— Ön bolond, — kiáltott fel nevetve Lánáz Mihály

— Legkevesbbé sem, — válaszolt az orvos — ha az új vagy az orr hegyét el-

vágják, sokszor sikerül az ügyes orvosoknak a végét ráhegyesíteni. Az izmok, az erek, a csontok, a természetes gyógyulási processzus hatása alatt ismét egybeforrnak, miért ne volna ez lehetséges a levágott fejnél, az ember legnemesebb testrészenél is?

— Ön ilyen esztelen okoskodások mellett még el fogja veszíteni a fejét!

— Ez idő szerint Ön az, aki el fogja veszíteni és pedig örökre, ha szerencséjére nem volnék itt én. Még egyszer: az ember és testrészei ugyanazzal a láthatatlan, titokzatos kötelékkel vannak egymáshoz csatolva, mint minden teremtmény egymás között. Ez a fluidum, sehol sem akad teljes üresség vagy örökös megsemmisülés. Minden létező csak alakot változtat. Ami tegnap mindenkorra elválasztottnak látszott, az ma újból egyesül, csak azon mulik, hogy az elszakadt fonalat megtaláljuk és megkössük, az élet melegét megint felélesztjük és az elaludt tüzet újból meggyújtjuk.

— Azt hiszi tehát — mormogta a diák.

— Hogy megint oda fogom illeszteni fejét a törzséhez! — kiáltott fel lelkesülten az orvos.

Az elítelt tehát az orvosnak eladta testét ezer forintért és a szegényeknek szánta ezt az összeget. Azután hihetetlenül mosolyogva elbúcsúztatta az orvost.

Másnap reggel kivégezték Lánáz Mihályt és azonnal a kivégzés után átadták fejét és törzsét az orvosnak, aki mindkettőt gondosan lefektette egy hosszú asztalra és sietve látott nagy feladata megoldásához, mondván: Siessünk, mert gyorsabban mint a nyúl

A megyei hírlapirodalomról.

A megyei lapok külsejében változás állott be, a Zalai Hírlapírói Szövetség határozata alapján. A változás legfőkébb a lapok fejénél nyilvánul. Eddig több lap fejezete izléstelenül széles volt, a sok fölösleges kitétel miatt. Egyik másik lap ugyanis felsorolta, hogy milyen takarékpénztárnak és testületnek hivatalos lapja. Ez amolyan kis dicsekvés volt, hogy lám én hivatalos lap vagyok, ti, a többiek pedig nem vagytok azok. A hivatalos jellegnek ilyenén való kibiggyesztése merő falusiasság volt. Az ugyan nem nagyon emeli a lap tekintélyét, hogy például valamennyi falusi tüzoltó-egyesületnek, pénzügyintézetnek, óvodának, társaskörnek, nőegyletnek meg tudja a jó ég, hogy miféle társulatoknak hivatalos lapjai. Ezeknek a hivatalos czimezgetéseknek különben sem volt alapja. A kereskedelmi törvény írja elő ugyanis, hogy minden pénzügyintézetnek kell egy lapot választani, a melyben a részvényeseket érdeklő bizonyos közleményeket közzé kell tenni. Ezekért a közlésekért a lapok természetesen díjakat számítanak, avagy általánosságot kapnak. A lapok egyike másika járt az ilyen hivatalos jelleg után s ha elnyerték, örömmel irták a fejezetre, hogy ők most ismét egy intézet hivatalos lapjai lettek. A Zalai Hírlapírók Szövetsége úgy fogta föl ezt az ügyet, hogy a nagy nyilvánosságra nem tartoznak ezek a címek, mert azok a kiadó anyagi dolgai. Az illető pénzügyintézetek amúgy is tudják, hogy melyek az ő hivatalos lapjaik.

Láthatjuk tehát, hogy nincs arra semmi szükség, hogy például tüzoltó egyesületnek, társaskörnek hivatalos lapja legyen; valami értelme mégis lenne akkor, ha a testület közgyűlési jegyzőkönyveit, vagy egyéb közleményeit kiadná s ezzel a városokban levő több lap valamelyikét tünnetleg meg tisztelné, tudjuk azonban, hogy vidéken az emberek nem igen törnek magukat

eltűnik a bokorban eltűnik a vadász elől, távozik az élet a vesztett vérről.

Azután óvatosan odaillesztette a levágott fejet a nyakhoz, míg egy kandalló tüzen összekotyvasztotta a szükséges orvosságokat, melyeket különös kísérleténél alkalmazni akart.

Hogyan illesztette egymáshoz és egészítette ki az idegeket, a nyak- és hátgerincet, az ereket, izmokat, idegszálakat és a felbőrt, az tudományának titka maradt. Tény, hogy embervér felhevített vegyülekeivel, melyhez higanyt, arnikát és diachylumot adott, és egy villamos telep befolyása alatt nemcsak hogy a fejet odaerősítette a nyakhoz, hanem hogy amikor aztán az összefoldozott test, magának a műtetet végző orvos nem kis ijedségére, éledni kezdett, a diák ezekkel a szavakkal emelkedett föl:

— Hová vezettek engem!

— Meg van mentve! — kiáltott fel dalmásan az orvos; a legfontosabb most, ha veszélyeztetett életét akarja menteni, hogy felismerhetlenné tegye magát. Iparkodjék külföldre menni, vagy ha itt marad viseljen álarcot. Ez egyébiránt az ön gondja, az én művem be van fejezve. Meg akartam győződni, beválik-e elmeletem. A gyakorlat igazolta azt, s meg vagyok elégedve.

A kivégzett visszatért a világra. Mint a krónika mondja, egy ideig még Heidelbergben időzött, azután elment Prágába, majd Kassára és Pozsonyba, de álarcát sohasem vetette le.

arra, hogy a sajtónak kezére járjanak. A sajtót csak akkor veszik észre, ha egyéni hiúságukat akarnák legyeztetni elért sikereik publikálásával, eljegyzéseik és házasságainak közreadásával.

Minden hivatalos jelleg mellett is, a lapoknak maguknak kellett utána járni a egyesületekkel kapcsolatos közleményeknek. Akár hogy nézzük is tehát a hivatalos jelleg, nem vesztett vele semmit a megyei sajtó, ha az azokra való utasítást letette, márcsak azért sem, mert azokkal az egyesületekkel való, igaz ugyan, hogy csak látszólagos belső kapcsolat fitogtatása, nem bizonyíthatott a lapok legelső föltétele — a mindentől való függetlenség mellett. A fejezetben egyéb apróbb változások is történtek. Elhagyják a szerkesztőségnek és kiadóhivatalnak utca és házszám szerint való megjelölését. A vidéki városokban ennek nincs értelme, mert ugy a posta, mint a közönség tudja, hogy hol van a szerkesztőség és kiadóhivatal. A lapoknak annyit fel kell tételezniük, hogy elég jelentékeny tényezők a városban ahhoz, hogy mindegyik mgta-ókat a házszámuk a lapra való kitalálja írása nélkül is.

A lapok ezeket a jezeseket is elveszik: Kéziratokat nem adunk vissza. Bementetlen leveleket csak ismert kezekből fogadunk el. Aki a vidéki hetilapok viszonyait ismeri, tudja, hogy e kitételeknek alig volt gyakorlati értelme, mert a szerkesztőségen kívül állóknál nem igen dülnek a kéziratok és a levelek.

A lapok elveszik ezeket a fontoskodó jelzőket is: Társadalmi-, közgazdasági-, szépirodalmi, gazdasági ismeretterjesztő hetilap. A szövetség úgy fogja föl, hogy ha lapon nincs rajt a politikai jelző, akkor az amúgy is társadalmi lap s ha vasárnaponként jelenik meg, mindenki tudja, hogy ez hetilap, és vele jár a közgazdasági, ismeretterjesztő stb. föladat is.

A lap fején azt írják, hogy a hirdetések egyezség szerint számítják. Eddig különféle számítási módokat irtak ki, amelyeket a gyakorlatban úgy sem érvényesítettek.

A nyilttérben soronként egy koronát számítanak, hogy az emberek kedvét lehetőleg elvegyék a nyilttéri gorombaságoktól.

Szóval a fejezetet abban az izléses formában nyomják, amelyet lapunk fejezete mutat.

A Tárca fölé nem nem írják a „Tárca“ szót. Ugyan is mindenki tudja, hogy azon a helyen tárca van. Utóvégre a vezérezikk fölé sem írják oda, hogy vezérezikk.

A szokásos csarnok szót is kidobják; miért volt eddig csarnok ez a szépirodalmi rész, azt máig sem tudom.

A lap belső beosztásánál azt ajánlotta a szövetség, hogy abban az esetben, mikor például a cikk után a hasáb végén kis hely marad, ezen ne folytassanak másik cikket, mert így ennek a cikknek az első hasábjában rövid nyaka lesz, a második hasábjában pedig nem lesz nyaka, címe.

Az ilyen fej nélkül kezdődő közleményeket az olvasó könnyen figyel-

men kívül hagyja. Azokat az elmaradt kis helyeket a közéletből merített érdekesebb hírekkel töltik meg. Ekként a lap beosztása sokkal áttekinthetőbb és tetszetősebb.

Itt említjük meg, hogy az eddig nagy alakban, keskeny hasábjakkal megjelent „Zalai Közönlöny“ új alakban, a Sümeg és Vidéke“ pedig nagyobb terjedelemben jelenik meg.

Azt már korábban említettük, hogy a szövetség a fontosabb kérdéseket egyszerre és egyöntetűen tárgyalja. Az egyik lap érdekes híreit a másiknak megküldi. Így tehát a megyei lapok az eddiginél izlésesebb alakban és változatosabb tartalommal jelennek meg.

Az új év tehát előnyös fordulópontot jelez a zalamegyei hírlapirodalom történetében.

Sági János.

Zalamegye néprajzi kincsei.

Irta Sági János.

XI.

Kutassunk a nép testi fejlődésének elkorcsosodásának, eltörlésének, okai után. Kísérjük figyelemmel a szaporodási viszonyokat. Hol van egy gyermekrendszer, miként korlátozzák a szaporodást. Mi az oka a kivándorlásnak? Ezt mind kell tudni akkor, mikor nemzetünk megerősítése, nagygyá és hatalmassá tétele végett akarunk cselekedni.

Ha buzgólkodunk a néprajzi tudomány javára, akkor egy fáradsággal a testvér-tudománynak a régészettnek is tehetünk szolgálatot, mert a régiségeket a falu népe találja a földmunka közben.

A falunak minden embere tanítsa meg a népet arra, hogy a földben talált régiségeket meg kell becsülni. A jegyzők, a lelkészek sziveskedjenek ezt néhányszor közhírré tenni. A tanítók a gyermek-sereget sziveskedjenek figyelmeztetni, hogy ha a családban valaki régiséget talál, ezt a gyermekek jelentsék a tanítónak.

Ha a falu uri emberei tudják, hogy valahol földet forgatnak, hagyják meg a munkásoknak, hogy a földben talált edényeket ne törjék össze, és a legkisebb réz avagy vasdarabot is emeljék ki, hozzák haza.

Tanítsuk meg a népet arra, hogy az emberiség három korszakot élt: a kő-, bronz- és vaskorszakot,

Világosítsuk fel, hogy az ember ezer évekként ezelőtt nem ismerte a vasat és a rézet. Kőből csinálta tehát a szerszámait. A követ gömbölyűre csiszolta, kilyukasztotta, nyelet tett bele. Ez volt a buzogánya. Evvel ütötte agyon az ellenségeit. A tüzkőből nagy ügyességgel nyilhegyeket pattantott le. Ezt a hegyes követ lőtte bele nyillal a vadállatokba. Az ősember kalapácsa és fejszéje is kőből volt.

Gyűjtsük össze a kőkor emlékeit. Ott élnek ezek a nép kezén. Menykönek nevezik azokat.

A nép azt hiszi, hogy a földben talált különféle formájú, rendszerint más vidék ismeretlen kőanyagából való kődarabok villámláskor az égből csa-

pódnak a földbe. Hét évig mennek le, és hét évig vándorolnak föl és ezután látják meg a szántásban.

A népek az a szerencsétlen hite, hogy a köveknek gyógyító ereje van. Ezért a véreset tejelő tehén tőgyét dörzsölik velök. Még a szomszéd falvakba is elviszik kölesön, ahelyett, hogy a szegény állatnak állatorvost hívatnának. Nem csoda tehát, ha gyógykezelés híján oly sok állat elpusztul.

Ez a szegényteljes állapot majdnem minden faluban uralkodik. A pap, a tanító, a jegyző, a gazdatiszt világsítsa fel a népet. Magyarázza meg, hogy a mennykőnek hiti kőnek mi volt a rendeltetése. Mégis csak szegényteljes állapot, hogy civilizált országban ilyen ostoba babona ilyen nagy mértékben él még most is.

Azokat a köveket, melyeken nincs lyuk, a nép lapos mennykőnek mondja, a lyukasat pedig láncos mennykőnek. Azt, hiszi, hogy az utóbbiak láncra fűzve esnek le az égből. Azt a lyukat pedig a kőbalta vagy kőcsákány nyele részére furták.

A kőszközöket gyűjtjük össze. Ha a faluban 4-5 öregasszonyt és csordásokat megkérdezzük, megmondják, hogy ki tartogat mennykővet. Még az urí osztály érzéketlen a régészet iránt. A legtöbb intelligens embernek sincs fogalma arról, hogy mik voltak azok a különböző színű lapos, gömbölyű, lyukas, hosszukás kövek.

Ezért szabályként csak azt állítjuk föl, hogy össze kell gyűjteni mindazokat a köveket, a melyeket a nép mennykőeknek hisz. Igen nagy szolgálatot teszünk ezzel a magyar kulturának.

Tudjuk, hogy a régebbi népek halottaikat elégették s a hamvakat urnában, cserépedényekben elásták. A földmunkások gyakran akadnak ilyen edényekre. Az első dolguk az, hogy tudatlanságukban összetörik. Legtöbbször azt gondolják, hogy ekként kidől belőle az elrejtett pénz.

Tanítsuk meg a népet az edények megbecsülésére, mert azok ezer és ezer évről regélnek nekünk. Sok honfoglalási sirt, s az ezekkel járó tanulságokat rombolnak szét ott künn, a falvak határaitban.

Szerencsés lennék abban a tudatban, hogy ez nem történik meg többé abban a községben, hol e sorokat elolvassák.

Hazánkban a bronzkorszaknak is számos emléke kerül ki a földből. A bronzkorszakbeli tárgyakat szép zöld rézrozsda fedi. A nép etárgyakat nem becsüli meg. Beolvasztja a falu kovácsánál, avagy pár fillérért eladja a harangöntőnek, a lakatosnak, avagy a bádogosnak. A falunak és a városnak fémekkel dolgozó iparosait tehát kérjük meg a muzeum, a hazai közművelődés nevében, hogy ha a földben talált régiségeket visznek hozzájuk, azokat ne olvassák be, hanem juttassák a keszthelyi Balatoni Muzeumhoz, avagy adják át a szíves olvasónak, akit a tárgyak beszállítására ez uton is kérünk. A muzeum a költségeket természetesen megfizeti.

Minden intelligens ember olvassa el a Pallas-lexikonnak a kő-, réz-, bronz-, és vaskorszakról szóló közleményeit,

amelyek e korszakokról elmondják azt, amit a kis füzetben föl nem sorolhatok. A lexikonból a régiségek jellegzetes alakjait is megismerhetjük. Különben pedig utalunk a nemsokára megjelenő „János bácsi a Muzeumban” című népszerűsítő munkára, amely a régiségekről bővebben tárgyal, s a melyben számos rajz ismerteti a leggyakrabban előforduló régiségeket. Ezt a könyvet a Balatoni Muzeum az érdeklődőknek díjtanul szívesen megküldi.

A földműves a kő- és bronzszközökön kívül sok vaskorszakbeli tárgyakat is talál: kardot, ágyugolyót, sarkantyut, lándzsát, nyílhegyet, pánccélinget, zablyát stb. stb., melyek honfoglaló őseinkről és az utánok jövő elődeink véres harcainál regélnek, a melyek összeforrottak nemzetünk történetével.

Tanítsuk meg a népet arra, hogy a földben talált legkisebb vasat se dobja félre, hanem adja át a muzeumnak a faluban levő hívének. Minden tárgyért adjunk némi pénzösszeget, mert ez sarkalja a népet a tárgyak megőrzésére.

Muzeumunk érdekében még tovább eltérnek a tulajdonképeni tárgyamtól, s föl hívom a figyelmet a földben található kagyló-kövületekre, a régi kihalt növényeknek, állatoknak a kövek között található lenyomatára, az őslények csontjaira. A nép ezeket is barbáran összetöri, avagy félrelöki. A téglagyaraknál, a kőfejtőkben, a kavicsbányákban, a kutatásoknál, a házak alapozási munkálatainál, a kubikusok között, a vasúti munkálatoknál időközönként jelenjünk meg, s figyelmeztessük a munkásokat a netalán előkerülő régiségek és kövületek, a csontok félretetésére.

A szíves olvasó érdeklődése olyan dolgokat menthet meg, a melyek korszakot jelenthetnek a tudományban s a melyek révén nevét dicsőség övezi. Még csak azt kérjük, hogy a szíves olvasó nyomozza ki, vajjon van-e a határban régi temető, régi épületeknek a föld alatti maradványa? E tekintetben a vakondturások vezetnek nyomra. A kiturt földben ugyanis észrevesszük a faltörmeléket, sokszor régiségeket is találunk benne. A róka- és az ürge-lyukak gyakran árulnak el földalatti rejtett dolgokat, melyeket a muzeum föl-tárat.

Ezeket a sorokat a Balatoni Muzeum érdekében vettem papírra saját tapasztalataim, a Nemzeti Muzeum tanfolyamán hallott előadások, Herman Ottó és Jankó János nyomán.

Nem volt céloom az, hogy tudományos színvonalon álló kimerítő munkát írjak. Csupán népszerűsíteni akartam a vidéki muzeumokat.

Ezért néhány sorban ismertetem a keszthelyi Balatoni Muzeumot.

A nemrég alapított intézetet mintegy 600 tagból álló egyesület tartja fenn az állam felügyelete és támogatása mellett. A tagsági díj csak évi 2 korona. Az állam a muzeum számára Keszthely város legszebb telkét vette meg 24000 koronáért. A mostani ideiglenes helyiség helyett a telken impozáns épületet akarunk emelni a muzeum számára. A muzeumnak

régészeti-, néprajzi-, természetrajzi- és tájrajzi osztálya van.

A természetrajzi osztály bemutatja a Balatonon osztozó három megye: Zala, Somogy és Veszprém állat-, növény- és ásványvilágát. Különösen a vadászokat kérjük, hogy a puszkacsó elé kerülő állatokat juttassák a muzeumhoz kitömés végett, avagy küldjék egyenesen dr. Lendl Adolf tömőintézetébe (Budapest, II. kerület Donátitúca) a muzeumnak való kitömés végett. Az állatnak nem kell ritkaságnak lenni.

A tájrajzi osztályban bemutatjuk a három vármegye tájait, helységeit, nevezetességeit. A szíves olvasót arra is kerjük, hogy a három vármegyére vonatkozó képeket, metszeteket, képeslevezőlapokat juttassa a muzeumhoz. Különösen a műkedvelő fényképészek tehetnek a tájrajzi osztálynak nagy szolgálatot.

A felsőbb körök minden megyében akarnak néprajzi muzeumot állítani. A külföld legtöbb kisvárosában van muzeum. Itt az ideje, hogy hazánkban legalább minden megyében legyen.

A magyar közművelődés egyik várának alapját Keszthelyen az egyesület megrakta. Nagyon kérjük Zala, Somogy és Veszprémmegye közönségét, hogy minden hazafias lélek hordjon egy-két téglát ehhez az épülethez, melyet nemcsak a Balatonvidék, hanem a nemzeti közművelődés büszkeségére akarunk fejleszteni.

Ehhez a hazafias munkához kérjük a szíves olvasó támogatását. Minden községben legyen a muzeumnak helyi ügyvivője, aki e kis leírás nyomán megmenti a tárgyakat.

Hassa át mindnyájukat a lelket és elmét megtermékenyítő kultúra szeretete.

Allítsunk csarnokot a magyar közművelődésnek, mert csak ennek révén érhetjük el igazán az egész világ elismerését!

H I R E K.

József főherceg beteg. A magyar nép szeretett főhercege súlyos betegen fekszik fiúmai nyaralójában. Allapota annyira aggasztó, hogy már halálhírért közölték. Csak rövid két eve, hogy nálunk a hadgyakorlatok alkalmával városunkban időzött. A magyar nép szívből fakadó igaz részvéte figyelemmel kíséri a főherceg betegségét. A magyarok Istene segítse őt, hogy súlyos betegségéből mielőbb felgyógyuljon.

1905. Ránk köszöntött az új év. Ki tudja: mit hoz a magyarra? Elődi azt a jövő titkos homálya. Olyan homály, a mi bizony sötétségnek is beillik. Csak a csillagvizsgálók látnak bele a csillagok járásába. Az idei év uralkodó planetája igaz király: a Nap. Hanem rövid időre ennek a hatalma is elhomályosodik, két napfogyatkozás is lesz, az egyik gyűrűs, a mit mi múlt Európáknak nem élvezhetünk, a másik teljes napfogyatkozást is csak részlegesen látjuk meg, még pedig augusztus 30-án délután 1 óra és 23 perctől 3 óra 37 perczig. Az új királyneje, a hold szintén 2 ízben borul el, de csak részben. Először február 19-ikén este 6 óra 54 perctől 9 óra 7 perczig, másodszer pedig augusztus 15-én hajnalban 3 óra 39 perctől 5 óra 43 perczig. Megláthatjuk mind a kettőt mi is, ha az Isten életünk mécsének teljes fogyatkozását ránk nem bocsátja. Van ennek az évnek még egy jó tulajdonsága, aminak örülhet a fiatalság. Leg-

hosszabb farsangja van, ami csak lehetséges. Lehet ám mulatni, megházasodni, csak rajta: A husvét április 23-án lesz, a legszélső határidő. Karácsonykor pedig hármassal ünnepel, a gyermeknépnek nagy öröme. Ez az esztendő vasárnapkal kezdődött és vasárnapkal végződik. Vajjon meg hozza-e a megelégedés boldog ünnepét a magyar népnek.

Véglegesítés. Schönwald Károly dr. fiatal tudós rabbit a helybeli izraelita hitközség folyó hó 8-án tartott közgyűlése jelen állásában véglegesítette. Őt tagu küldöttség hívta meg a közszerzetet- és tiszteletben álló rabbit, a közgyűlésen való megjelenésre. Lelkes eljövessel fogadta a közgyűlés a küldöttség élén megjelenő rabbit. Dr. Fischer Gyula hitközségi elnöke ékes szavakban tolmácsolta az immár véglegesített rabbi előtt azt a benső szeretetet és becslést, melylyel a hitközség minden egyes tagja az ünnepezt férfinak — úgy annak kiváló személyi tulajdonai, valamint buzgó papi működésénél fogva — adózik és a legszebb reményeket táplálja annak működése iránt a jövőre nézve.

A meghatottság hangján mondott köszönetet dr. Schönwald a megnyilatkozott bizalomért és nála megszokott szép beszédében körvonalozta azon elveket, melyek őt további működésében vezérelni fogják, hogy papi hivatásának úgy vallási, valamint hazafias irányban minél jobban megfelelhessen. Az elnök és rabbi éltetésével véget ért az emlékeztető közgyűlés.

Halálozás. A sümegi társadalomnak köz-tiszteletben álló matronája hunyt el Takács Jánosné dr. neban folyó hó 10-én 81 éves korában. A megboldogultban Takács Jenő helybeli közjegyző és Takács Zsigmond, a sümegi takarékpénztár jogtanácsosa, édes anyjukat gyászolják. Temetése folyó hó 12-én a közönség nagy részvételével ment végbe.

Megnyitá a házi-ipari tanfolyam. A gazdasági részére rendezett faragási házi-ipari tanfolyamot folyó hó 9-én nyitotta meg Szigethy Ödön a tanfolyam felügyelője. A faragási tanfolyamra 15 polgár lett felvéve, kik naponta 8 órán át dolgoznak, készítve a gazdaságban szükséges mindennemű faeszközöket. A tanfolyam szakoktatója Kozáry Gyula bognár iparos. A három hétig tartó faragó-tanfolyamot a gazdasági ismételő iskolai tanulók részére egy hétig tartó kefékötés fogja berekeszteni, mely után a készített tárgyakból a felügyelő kiállítását rendez. Már ötödik tanfolyamot rendezik a megyei gazdasági egyesület, a földmívelésügyi miniszter anyagi támogatásával, a mely Darányi Ignác kezdeményezésére lett országosan szervezve, hogy a gazda a tél folyamán hasznos munkálkodással töltse el idejét, és megtanulja a gazdaságban szükséges tárgyak elkészítését.

Sorsjegyelárusítás a József főhercegszanatórium részére. A Tapolczán alakult hölgybizottság kezeiből kiküldött Frisch Lászlóné és a lapok felelős szerkesztője 100 darab sorsjegyet árusítottak el a nevezett sanatórium részére tervezett sorsjátékokra. A nemes szívű vásárlókat bizonyára a felebaráti szeretet sugalta a célra rendezett sorsjátékban való részvételre. A szenvedő embertársak halálja lesz legnagyobb jutalma a jótékonyan oltárára hozott áldozatuknak.

Programbeszéd. Tudvalevő, hogy Tapolczán Dr. Darányi Ignác disszidens és Dr. Gyórfy Zoltán 48-as párti jelöltek állanak egymással szemben, holott Darányi jelölését a Kossuth part is támogatja. Dr. Gyórfy Zoltán Tapolczán ma délelőtt fogja programbeszédet tartani. Darányi Ignác pedig ma este érkezik meg Tapolczára és Gyula-Kesziben Forster Elek pártelnöknél fog meg szállani, ahonnan holnap 10-án délelőtt lovas bandérium kíséretében fog Tapolczára bevonulni és programbeszédet megtartani. Mint halljuk Darányival több 48-as ellenzéki képviselő is jön, kik szintén beszélni fognak.

Leszállítják a boritaladót. Azt beszélk kormánypárti körökben, hogy leszállítják a boritaladót. Csak a zavaros politikai viszonyok scanalását várják, hogy ezt a fontos közzgazdasági intézkedést életbeléptessék. Szőlősgazdáinkra nagy horderejű kérdés ez, és ha tényleg megvalósul, a bortermelést jóval előbbre viszi.

Táncestély. Tapolczán a Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete saját könyvtára javára folyó hó 21-én az Eibesütz szálló termeiben zártkörű táncestélyt rendez Belépő díj személynként 2 korona. Mindazok, kik a táncestélyre meghívót nem kaptak volna, de erre számot tartanak, szíveskedjenek eziránt a vigalmi bizottság elnökéhez Klein Ivan urhoz fordulni.

A földmívelésügyi kormány a hazliiparrért. Talian Béla földmívelésügyi miniszter a miniszteri határozatából százezer koronás alapot létesített háziipari tárgyak vételére és raktározására. A miniszter ezzel az összeggel a mezőgazdasági munkásnép keresetképességét akarja előmozdítani, különösen a téli hónapokban. A miniszter erről az elhatározásról értesítette a vármegyei gazdasági egyesületeket.

Eljegyzés. Hajós Jenő helybeli kereskedő eljegyezte Hochstädter Berta kisasszonyt Szent-Antalfáról.

Választókerületek Zalamegyében. Zala-Egerszeget képviselte Farkas József néppárti. Jelölt ismét Farkas József. Keszthelyt képviselte Bogyai Máté szabadelvű. Jelölt Gróf Batthány József disszidens. Sümeg Szentgrótot képviselte Eitner Zsigmond Ugronpárti. Jelölt ismét Eitner Zsigmond. Csáktornya képviselte Wlasics Gyula szabadelvű. Jelöltek: Wlasics Gyula disszidens és Terbócz István szabadelvű. Nagykanizsát képviselte Gróf Zichy Aladár néppárti. Jelölt ismét Gróf Zichy Aladár. Letenyt képviselte Szüllő Géza néppárti. Jelöltek Szüllő Géza pártönkivüli és Dobrovics Milán néppárti. Alsó-Lendvát képviselte Vilcek Frigyes gróf néppárti. Jelöltek Wilcek Frigyes gróf, pártönkivüli és Rakovszky István néppárti. Tapolczát képviselte Makkfalvay Géza szabadelvű. Jelöltek dr. Darányi Ignác disszidens és dr. Gyórfy Zoltán függetlenségi. Baksát képviselte dr. Darányi Ferenc néppárti. Jelöltek dr. Darányi Ferenc néppárti és Mándi Samu szabadelvű.

A tüdővész pusztításai. A belügyminiszter jelentése szerint Magyarországon 1904. október havában tüdővészben elhalt 4671 egyen. Ebből Zalára 86 haláleset jut.

Megindultak a vadludak. Amint a vizeket jégpánczél borította be, megindultak a vadludak s nagy csapatokba verődve össze, koborolnak az ország déli részeiben. Pár nap óta vidékünk patakkal átszelt rétségeit és vetéseit ellepték s különösen kedvelik a források környékeit, a hol a víz nem fagy be. A vadludak ilyen kemény hidegben rendszerint dél felé húzódnak s a felső Duna és a Balaton vizeiről a tulnyomó rész megyénken vonul át s az itteni vetéseken jó legelőre találván, hosszab ideig tartózkodik itt. A fogolyvadászatnak már vége szakadt s a nyulazás is csak a hó végéig tart; most a legjobb alkalom kínálkozik a vadászoknak a vadludakra lövölözni.

Visszavont pályázat. A Götc Ferenc keszthelyi írási nyugdíjazásával megürült állásra pályázatot a hivatalos lapban ki írták, de másnap visszavonták. Ez a szokatlan eset sok találgatásra ad alkalmat.

Korteszalok. Országszerte megindultak a korteszalok. A korteszalok gomba módra készülnek. A sok hazafias szövegű dalok mellett nem hiányoznak az izléstelen gyalázó, sőt piszkos hangon írt szövegek sem, a melyeken minden jobb izlésű ember megbotránkozik. A korteszalok eme torzszövegei nem lelkesíthetnek a hazafias érzelmre.

Nagy halfogások. A balatoni halászati társaság jelentése szerint a múlt évi halászat szép eredménynyel járt, ami az okszerű haltenyésztésnek tulajdonítható. A legtöbb halat Fonyód és Badacsony között fogták, a hol megtörtént, hogy egy napi fogás meghaladta a 400 métermázsát; 100—200 métermázsás fogások pedig nem tartoztak a ritkaságok közé. A Balaton végpontján a kedvezőtlen időjárás miatt nem voltak nagy halfogások.

A József főhercegszanatórium egyesület Budapesten a királyi bérházban vonzó kiállítás rendezett azon nyeresémtárgyakból, melyeket február 25-én föltétlenül kifog sorolni. A kiállítást állandóan sokan tekintik

meg. Ott csillog ragyog tündérfényben a 22 ezer koronás főnyeremény 635 brillant köve. Valóságos látványosság számba megy a 660 kötetből álló művészi kivitelű könyvtár, a melynek szekrénye ellenben dokumentálja, mire képes a magyar ipar. Mahunka Imre cs. és kir. udvari szállító izlését dicséri. A Nimródok a vadászóltszerelés iránt érdeklődnek. 730 nyeresémtárgy hívja föl a jótékony szívek emberszeretét, siessenek egy sorsjegyet, melynek ára egy korona, venni, mert a míg értékes nyeresémtárgyak nyeresémségélye biztatja őket, másrészt a népszanatóriumok alapjának gyarapodását eszközlik.

A Zrinyi-emlék az Urániában. Sági Ernő, a máv. zágvábi üzletvezetőségéhez beosztott hivatalnok, a budapesti „Uránia“ magyar tudományos színházról megbízást kapott arra nézve, hogy Horvátországot, vidéki felolvasásokra alkalmas alakban írja meg. Sági a megbízást elfogadta, s felolvasásának címéül Zrinyi nemzetét választotta. A képsorozatok közé a csáktornyai Zrinyi szobrot is be mutatja, amint 1904. július 12-én leleplezték.

Verekedés. Folyó hó 8-án este Márkus István tapolczai lakost a Viola utcában három ismeretlen ember megtámadta és véresre vert. Csak a hangos vészkiáltás riasztotta el a gonosztevőket, akik állítólag kocsin menekültek el Gyula-Keszi felé. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

A hideg áldozatai. A fumei czápa az ugorka-szezonbaan, télen pedig a megfagyott keményséprök és üveges tótok, akik az uton téli időben megfagytak, mind visszatérő tárgyai az újságírásnak, néha már szinte humorosan kezelik őket. — Sajnos, az élet gyakran ráczáfol a humorra, mert megfagy az üveges tót. — Egy ilyen megfagyott üveges tótot találtak Szepteknek község határában, kit a község házára szállítottak, hol az orvos közbejöttével tudták csak életre kelteni.

Vigyázatlanágból gyilkos. Virág József Vöröcsok pusztai kovácslegénynek a szomszédja egy hat lövetű forgó pisztolyt adott át javítás végett. A legény a pisztolyt a szobában igazgatta. A pisztoly véletlenül öcsült és a legény 15 éves korában nevű öcscsét találta, a ki holtan terült el a földön.

„Millenium“-telep Nagyósz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőmívelés. Az állami felügyelet és állami segélylyel létesített „Millenium“-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelepe Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepévé fejlődött, a miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített BIZONYÍTVÁNY (b. h.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károly „Millenium“-telep tulajdonosnak a nagyószai és nagyszentmiklósi határban elfekvő telepén 1904. évben következő terményállományról van tudomásunk: Ripária Portalis (Gloire de Montpellier), Vitis Solonis és Rupestris Monticola (Rupestris du Lott) 4-es kötésű póznarendszeres 13 és fél kataszteri hold vesszőnevelő anyaiskola 37.125 tőkével; 3 és fél kataszteri hold zöldajtványiskola körülbelül 300 ezer darab ez évben párosítás-sal készített, részint gyökeres 2 éves dugvány, zöldajtvány; 27 és fél kataszteri hold ojtvány es dugványiskola körülbelül 4 millió darab eliskolázott fásoltajtvány és 1 millió darab amerikai és európai gyökereztetett dugvány. Nagyósz, 1904. évi július hó 30-án. Gabor János, Vincze György okleveles szőlészek és telepközölök. Grün Henrik, könyveió számtiszt. Buding Antal telepvezető és oenologus. (B. h.) Az alólirt napon és helyen 1904. évi 179. ügyszám alatt általam felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy Grün Henrik könyveió számtiszt s Buding Antal telepvezető oenologus, kiket személyesen ismerek, aztán Gabor János és Vincze György telepközölök, kik személyazonosságukat a birtokukban levő igazoltánnal igazolták, mindnyájan nagyószai lakosok, a főntebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Kelt ezerkilencszáznegy évi július hó (3.) harmincadik napján. Simonsich Géza kir. közjegyző.

(P. H.) — Ugyancsak a Buding Károly tulajdonát képező pakácsi és knézi 300 kat. holdas telepéről és 1027 darab hála és elismerőnyilatkozatokról, valamint az egész telepleírásról legközelebb hozunk hitelesített kir. közjegyzői okiratokat.

HIRDETÉSEK.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kerjük a **KATHREINER** névvel.

HENNEBERG-SELYEM

Csak közvetlen rendelve! Fekete, fehér és színes 60 krtól 11 forint 35 krig, méterenkint, derekak és teljes öltönyökhöz — bérmentve, házhoz szállítva. Nagy választékot mintákból forduló postával küld

HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

Őszi szalma

kapható métermázsánként 3 korona 60 fillérért Tapolczára szállítva

Kantor Sománál
Kaposon.
Máshova szállítva egyezség szerint.

Legolcsóbb és legjobb szőlő-
oltványok

Kitűnő forradás!
Kitűnő forradás!
Kitűnő forradás!

Riparia portalison Rizling, Furmint, Rakszőlő, Kövidinka, Szlankamenka, Burgondi, Kadarka, Muskotályok, chaslák stb. stb. fajokból.

RENARD JÁNOS-nál, Nagyósz Torontálmegye.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

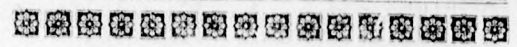
Értesítés.

Miután Tapolczán volt kereskedő-kertészetem feloszlott és én most SZIGLIGETEN tartózkodom, a t. közönséget értesítem, hogy most is mindennemű kerti munkálatokat, úgymint kertalakítást, kert rendezését, fanyesést stb. elfogadok.

Ugyszintén elfogadok mindennemű csokor és koszoru készíteset.

A t. c. közönség becses figyelmébe magamat ajánlva, maradok

Seidl Antal
műkertész.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házban

Kérjen mindenhol valódi **INDRA-TEÁT.** Ez a világ legjobb teája. Kitűnő reggelizésre és oszonnára. Legjobb óvszer influenza és meghűlések ellen.

Előmozdítja az emésztést és a gyomorbajoktól óv mindenkit.

Gyomorbetegeknek melegen ajánlható. Csak az eredeti csomagolás a valódi. Kapható minden jobb fűszerkereskedés- és drogueriában. Nagyban elárúsítás:

Keszthelyen, Hoffman József és fia uraknál.

**Ifjúsági könyvek,
diszes levélpapírok,
imakönyvek,
IRÓ- ÉS RAJZESZKÖZÖK**

kaphatók

Löwy B.

könyv- és papír-kereskedésében

Tapolczan.

hosszabb farsangja van, ami csak lehetséges. Lehet ám mulatni, megházasodni, csak rajta: A husvét április 23-án lesz, a legszélső határidő. Karácsonykor pedig hármassal ünnep lesz a gyermeknépnek nagy öröme. Ez az esztendő vasárnappal kezdődött és vasárnappal végződik. Vajjon meg hozza-e a megelégedés boldog ünnepét a magyar népek.

Véglegesítés. Schönwald Károly dr. fiatal tudós rabbit a helybeli izraelita hitközség folyó hó 8-án tartott közgyűlése jelen állásában véglegesítette. Őt tagu küldöttség hívta meg a közszeret- és tiszteltetés álló rabbit, a közgyűlésen való megjelenésre. Lelkes eljénzessel fogadta a közgyűlés a küldöttség elén megjelenő rabbit. Dr. Fischer Gyula hitközségi elnöke ékes szavakban tolmácsolta az immár véglegesített rabbi előtt azt a benső szeretetet és becsülést, melylyel a hitközség minden egyes tagja az ünnepelt fertünak — úgy annak kiváló személyi tulajdonai, valamint buzgó papi működésénél fogva — adózik és a legszebb reményeket táplálja annak működése iránt a jövőre nézve.

A meghatottság hangján mondott köszönetet dr. Schönwald a megnyilatkozott bizalomért és nála megszokott szép beszédében körvonalozta azon elveket, melyek őt további működésében vezérelni fogják, hogy papi hivatásának úgy vallási, valamint hazafias irányban minél jobban megfelelhessen. Az elnök és rabbi elteretésével véget ért az emlékeztető közgyűlés.

Halálozás. A sümegi társadalomnak köziszteletben álló matronája hunyt el Takács Jánosné dr.-neban folyó hó 10-én 81 éves korában. A megboldogultban Takács Jenő helybeli közjegyző és Takács Zsigmond, a sümegi takarekpénztár jogtanácsosa, edes anyjukat gyászolják. Temetése folyó hó 12-én a közönség nagy részvételével ment végbe.

Megnyit a házi-ipari tanfolyam. A gazdasági részére rendezett faragási házi-ipari tanfolyamot folyó hó 9-én nyitotta meg Szigethy Ödön a tanfolyam felügyelője. A faragási tanfolyamra 15 polgár lett felvéve, kik naponként 8 órán át dolgoznak, készítve a gazdaságban szükségelt mindennemű faeszközöket. A tanfolyam szakoktatója Kozáry Gyula bognár iparos. A három hétig tartó faragó-tanfolyamot a gazdasági ismételő iskolai tanulók részére egy hétig tartó kefékötés fogja berekeszteni, mely után a készített tárgyakból a felügyelő kiállítás rendez. Már ötödik tanfolyamot rendezik a megyei gazdasági egyesület, a földművelésügyi miniszter anyagi támogatásával, a mely Darányi Ignác kezdeményezésére lett országosan szervezve, hogy a gazda a tél folyamán hasznos munkálkodással töltse el idejét, és megtanulja a gazdaságban szükséges tárgyak elkészítését.

Sorsjegyelárusítás a József főhercegszanatórium részére. A Tapolczán alakult hölgybizottság kebeléből kiküldött Frisch Lászlóné és a lapok felelős szerkesztője 100 darab sorsjegyet árusítottak el a nevezett sanatórium részére tervezett sorsjátékokra. A nemes szívű vásárlókat bizonyára a felebaráti szeretet sugalta e célra rendezett sorsjátékban való részvételre. A szenvedő embertársak hálája lesz legnagyobb jutalma a jótékonyan oltárára hozott áldozatuknak.

Programbeszéd. Tudvalevő, hogy Tapolczán Dr. Darányi Ignác disszidens és Dr. Gyórfy Zoltán 48-as párti jelöltek állanak egymással szemben, holott Darányi jelölését a Kossuth part is támogatja. Dr. Gyórfy Zoltán Tapolczán ma délelőtt fogja programbeszédét tartani. Darányi Ignác pedig ma este érkezik meg Tapolczára és Gyula-Kesziben Forster Elek pártelnöknél fog meg szállani, ahonnan holnap 16-án délelőtti lovas bandérium kíséretében fog Tapolczára bevonulni és programbeszédét megtartani. Mint halljuk Darányival több 48-as ellenzéki képviselő is jön, kik szinten beszélni fognak.

Leszállítják a boritaladót. Azt beszélk kormányparti körökben, hogy leszállítják a boritaladót. Csak a zavaros politikai viszonyok szánálását várják, hogy ezt a fontos közgazdasági intézkedést életbeléptessék. Szőlősgazdáinkra nagy horderejű kérdés ez, és ha tényleg megvalósul, a bortermelést jóval előbbre viszi.

Táncestély. Tapolczán a Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete saját könyvtára javára folyó hó 21-én az Eibesütz szálló termeiben zártkörű táncestélyt rendez Belépő díj szemlyenkint 2 korona. Mindazok, kik a táncestélyre meghívót nem kaptak volna, de erre számot tartanak, szíveskedjenek eziránt a vigalmi bizottság elnökéhez Klein Ivan urhoz fordulni.

A földművelésügyi kormány a haziiparrért. Tanan Béla földművelésügyi miniszter a miniszteri határozatából százezer koronás alapot letesített haziipari tárgyak vételére és raktározására. A miniszter ezzel az összeggel a mezőgazdasági munkásnép keresetképeségét akarja előmozdítani különösen a téli hónapokban. A miniszter erről az elhatározásról értesítette a vármegyei gazdasági egyesületeket.

Eljegyzés. Hajós Jenő helybeli kereskedő eljegyezte Hochstädter Berta kisasszonyt Szent-Antalfáról.

Választókerületek Zalamegyében. Zala-Egerszeget képviselte Farkas József néppárti. Jelölt ismét Farkas József. Keszthelyt képviselte Bogyai Máté szabadelvű. Jelölt Gróf Batthány József disszidens. Sümeg Szentgrótot képviselte Eitner Zsigmond Ugropárti. Jelölt ismét Eitner Zsigmond. Csátornyát képviselte Wlasics Gyula szabadelvű. Jelöltek: Wlasics Gyula disszidens és Terböcz István szabadelvű. Nagykanizsát képviselte Gróf Zichy Aladár néppárti. Jelölt ismét Gróf Zichy Aladár. Letenyt képviselte Szüllő Géza néppárti. Jelöltek Szüllő Géza pártönkivüli és Dobrovics Milán néppárti. Alsó-Lendvát képviselte Vilcek Frigyes gróf néppárti. Jelöltek Vilcek Frigyes gróf, pártönkivüli és Rakovszky István néppárti. Tapolczát képviselte Makkfálvay Géza szabadelvű. Jelöltek dr. Darányi Ignác disszidens és dr. Gyórfy Zoltán függetlenségű. Baksát képviselte dr. Darányi Ferenc néppárti. Jelöltek dr. Darányi Ferenc néppárti és Mándi Samu szabadelvű.

A tudóvész pusztításai. A belügyminiszter jelentése szerint Magyarországon 1904. október havában tüvővészben elhalt 4671 egység. Ebből Zalára 86 haláleset jut.

Megindultak a vadludak. Amint a vizeket jéppánczél borította be, megindultak a vadludak s nagy csapatokba verődve össze, koborolnak az ország déli részeiben. Pár nap óta vidékünk patakkal átszelt rétségeit és vetéseit ellepték s különösen kedvelik a források környékeit, a hol a víz nem fagy be. A vadludak ilyen kemény hidegben rendszerint dél felé húzódnak s a felső Duna és a Balaton vizeiről a tulnyomó rész megyénken vonul át s az itteni vetéseken jó legelőre találván, hosszab ideig tartózkodik itt. A fogolyvadászatnak már vége szakadt s a nyulázás is csak e hó végéig tart; most a legjobb alkalom kínálkozik a vadászoknak a vadludakra lövölözni.

Visszavont pályázat. A Götc Ferenc keszthelyi íróiro nyugdíjazásával megürült állásra pályázatot a hivatalos lapban ki írták, de másnap visszavonták. Ez a szokatlan eset sok találgatásra ad alkalmat.

Korteszalok. Országszerte megindultak a korteszalok. A korteszalok gomba módra készülnek. A sok hazafias szövegű dalok mellett nem hiányoznak az izléstelen gyalázó, sőt piszkos hangon írt szövegek sem, a melyeken minden jobb izlésű ember megborításkozik. A korteszalok eme torzszülöttei nem lelkesíthetnek a hazafias érzelmre.

Nagy halfogások. A balatoni halászati társaság jelentése szerint a múlt évi halászat szép eredménnyel járt, ami az okszerű haltenyésztésnek tulajdonítható. A legtöbb halat Fonyód és Badacsony között fogták, a hol megtörtént, hogy egy napi fogás meghaladta a 400 métermázsát; 100—200 métermázsás fogások pedig nem tartoztak a ritkaságok közé. A Balaton végpontján a kedvezőtlen időjárás miatt nem voltak nagy halfogások.

A József főhercegszanatórium egyesület Budapesten a királyi bérházban vonzó kiállítás rendezett azon nyereiménytárgyakból, melyeket február 25-én föltétlenül kifog sorolni. A kiállítást állandóan sokan tekintik

meg. Ott csillog ragyog tündérfényben a 22 ezer koronás főnyeremény 635 brillant köve. Valóságos látványosság számba megy a 660 kötetből álló művészi kivitelű könyvtár, a melynek szekrénye ellenben dokumentálja, mire képes a magyar ipar. Mahunka Imre cs. és kir. udvari szállító izlését dicséri. A Nimródok a vadászfölszerelés iránt érdeklődnek. 730 nyereiménytárgy hívja föl a jótékony szívek érberszeretét, siessenek egy sorsjegyet, melynek ára egy korona, venni, mert a míg értékes nyereiménytárgyak nyereiméységelye biztatja őket, másrészt a népszanatóriumok alapjának gyarapodását eszközlik.

A Zrinyi-emlék az Urániában. Sági Ernő, a máv. zágvábi üzletvezetőségéhez beosztott hivatalnok, a budapesti „Uránia” magyar tudományos színházról megbízást kapott arra nézve, hogy Horvátországot, vidéki felolvasásokra alkalmas alakban írja meg. Sági a megbízást elfogadta, s felolvasásának címéül Zrinyi nemzetét választotta. A képsorozatok közé a csáktornyai Zrinyi szobrot is be mutatja, amint 1904. július 12-én leleplezték.

Verekedés. Folyó hó 8-án este Márkus István tapolczai lakost a Viola utcában három ismeretlen ember megtámadta és veresre vert. Csak a hangos vészkiáltás riasztotta el a gonosztevőket, akik állítólag kocsin menekültek el Gyula-Keszi felé. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

A hideg áldozatai. A fiumei czapa az ugorka-szezonbaan, télen pedig a megfagyott keményseprők és üveges tótok, akik az uton téli időben megfagytak, mind visszatérő tárgyai az újságírásnak, néha már szinte humorosan kezelik őket. — Sajnos, az élet gyakran ráczafol a humorra, mert megfagy az üveges tót. — Egy ilyen megfagyott üveges tótot találtak Szepetnek község határában, kit a község házara szállítottak, hol az orvos közbejöttével tudták csak életre kelteni.

Vigyázatlanagságból gyilkos. Virág József Vöröcsök pusztai kovácslegénynek a szomszédja egy hat lövetű forgó pisztolyt adott át javítás végett. A legény a pisztolyt a szobában igazgatta. A pisztoly véletlenül elsült és a legény 15 éves Károly nevű öcsését találta, a ki holtan terült el a földön.

„Millenium”-telep Nagyósz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélyvel létesített „Millenium”-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelepe Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezeti szőlőtelepévé fejlődött, a miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített BIZONYÍTVÁNY (b. h.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károly „Millenium”-telep tulajdonosnak a nagyószai és nagyszentmiklósi határban elfekvő telepén 1904. évben következő terményállományról van tudomásunk: Ripária Portalis (Gloire de Montpellier), Vitis Solonis és Rupestris Monticola (Rupestris du Lott) 4-es kötésű póznarendszeres 13 és fél kataszteri hold vesszőnevelő anyaiskola 37.125 tőkével; 3 és fél kataszteri hold zöldajtványiskola körülbelül 300 ezer darab ez évben párosítással készített, részint gyökeres 2 éves dugvány, zöldajtványnyal; 27 és fél kataszteri hold ojtvány és dugványiskola körülbelül 4 millió darab eliskolázott fásoltványnyal és 1 millió darab amerikai és európai gyökereztetett dugványnyal. Nagyósz, 1904. évi július hó 30-án. Gábor János, Vincze György okleveles szőlészek és telepkezelők. Grün Henrik, könyvelő számtiszt. Buding Antal telepvezető és oenologus. (B. h.) Az alólírt napon és helyen 1904. évi 179. úgyszám alatt általam felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy Grün Henrik könyvelő számtiszt s Buding Antal telepvezető oenologus, kiket személyesen ismerek, aztán Gábor János és Vincze György telepkezelők, kik személyazonosságukat a birtokukban levő igazolványnyal igazolták, mindnyájan nagyószai lakosok, a föntebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Kelt erkerk-lencszáznegy évi július hó (3.) harmincadik napján. Simonsich Géza kir. közjegyző.

Csaka színe kint, ment mint HE kaph 60 Ma L Kötő forradás! Kötő forradás! Ripa Rak Bur RE

1906.
Tapolcza, 1905.

(P. H.) — Ugyancsak a Buding Károly tulajdonát képező pakácsi és knézi 300 kat. holdas telepéről és 1027 darab hála és elismerőnyilatkozatokról, valamint az egész telepleírásról legközelebb hozunk hitelesített kir. közjegyzői okiratokat.

HIRDETÉSEK.

Minden háziasszony büszkesége a jó kavé.

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kerjük a KATHREINER névvel.

HENNEBERG-SELYEM

Csak közvetlen rendelve! Fekete, fehér és színes 60 krtól 11 forint 35 krig, méteren-kint, derekak és teljes öltönyökhöz — bérmentve, házhoz szállítva. Nagy választékot mintákból forduló postával küld

HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

Őszi szalma

kapható métermázsánként 3 korona 60 fillérért Tapolczára szállítva

Kantor Sománál
Kapolcson.

Máshova szállítva egyezség szerint.

Legolcsóbb és legjobb szőlő-
oltványok

Kitűnő forradás!
Kitűnő forradás!

Kitűnő forradás!
Kitűnő forradás!

Riparia portalison Rizling, Furmint, Rakszőlő, Kövidinka, Szlankamenka, Burgondi, Kadarka, Muskotályok, chaslák stb. stb. fajokból.

RENARD JÁNOS-nál, Nagyósz
Torontálmegye.

ÁRJEGYZEK INGYEN.

TAPOLCZAI LAPOK

Értesítés.

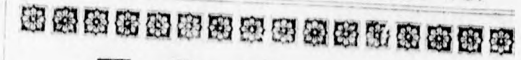
Miután Tapolczán volt kereskedő-kertészetem feloszlott és én most SZIGLIGETEN tartózkodom, a t. közönséget értesítem, hogy most is mindennemű kerti munkálatokat, ugymint kertalakítást, kert rendezést, fanyesést stb. elfogadok.

Ugyszintén elfogadok mindennemű csokor és koszoru készíteset.

A t. c. közönség becses figyelmébe magamat ajánlva, maradok

Seidl Antal
műkertész.

január 15.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolcza, fűtőcsa volt Hoffmann-féle házban

Kérjen mindenhol valódi

INDRA-TEÁT.

Ez a világ legjobb teája. Kitűnő reggelizésre és oszonnára. Legjobb óvszer influenza és meghűlések ellen.

Előmozdítja az emésztést és a gyomorbajoktól óv mindenkit.

Gyomorbetegeknek melegen ajánlható. Csak az eredeti csomagolás a valódi. Kapható minden jobb fűszerkereskedés- és drogueriaiban. Nagyban elárúsítás:

Készthelyen, Hoffman József és fia uraknál.

Ifjúsági könyvek,

diszes levélpapírok,

imakönyvek,

ÍRÓ- ÉS RAJZESZKÖZÖK

kaphatók

L ö w y B.

könyv- és papír-kereskedésében

Tapolczán.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok** mindenemü gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Csillag Ferencz

cipész mester

Tapolcza

Fő-utca (Harangozó-ház.)

Készít divatos **uri-, női és gyermek-lábbeliket**, valamint **fájós lábakra** (orthopäd) **cipőket** csinos és tartós kivitelben.

Kész munkát is raktáron tartok.

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, ocsó bevasárlás czéljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rásvadás teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemü zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt nagy javított óráért kezesseget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick. keltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst panczelláncz 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontojr. dupla fedélű 5
7989. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevre és házszámomra 75 B. pontosan figyelni.

Egy jó házből való fiu, ki 2-3 polgári iskolai osztályt végzett,

nyomdász-

tanulónak felvétetik

LŐWY B.

könyvnyomdájában TAPOLCZÁN.

Ne vegyen **hangszert**

mig

Reményi Mihály

mű-hangszerezész

legújabb képes árjegyzékét át nem oivasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,
Király-utca 44 I.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak

Legolcsóbb árak

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki i n g y e n kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	34 kor.
II. „ „ „	31 „
I. Cserfa „	34 „
II. „ „ „	31 „

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

FRANK BERNÁT
Tapolcza.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Világhírű!

a „**Rekord**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 K.
Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin-, és krétarajz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu fényképet készítünk mindenkinék, teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez s azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„**R E K O R D**“ festészeti műintézet
Budapest. VII., Rottenbiller utca 46.

A „kávé király“-hoz

Aki nagyon jó zamatu és illatu kávét kedvel, az csakis „**KIRÁLY-KÁVÉT**“ vegyen, mely a legjobb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő ki egyszer megízleli, más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden íz s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postallomásra bérmentve, utánvéttel a következő árban:

1 kilogrammos doboz	4 korona 80 fillér.
2 „ „	9 „ — „
4 „ „	14 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat szinte bérmentve, utánvéttel bármely postallomásra,

1 postacsomag 5 kilogr. legfinomabb.	CUBA kor. 13.50
1 „ „ 5 „ „	GEILON „ 12.-
1 „ „ 5 „ „	JAMAICA „ 11.20

Biró és Társa
A „kávé királyhoz“. Budapest VII. ker. Teréz-körút 2/b.

A „kávé király“-hoz.

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradtság nélkül készítheti ruháját az **igazítható női derék-szabászati készülék** segítségével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Ez a készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott. Számos elismerő-irat. Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett Minden kulturállamban törvényesen védve és **szabadalmazva.**

Guschelbauer Antal,
Sopron.
Magyarazatot ingyen küldök

45-52
Képviselek minden helységben kerestetnek.

Nyomatott Lőwy B. gyorsajtóján Tapolczán.

III. é
Egyen
Javáb
Még né
tunk.
Ez az
rosan v
is figyel
kes vilá
Régi
annyi v
mindenk
nézettel,
denki m
sen óha
azért le
mert eg
hanem
nyira ké
az kétsé
hogy n
igen gy
folytán
mert az
sodik m
dörgölik
tisztá les
es elibe
Nem r
vélemény
sága az
az ország
polgárai
jak juttat
összemér
igaz ügy
Sohse
A TAPO
Darány
— Elmondat
Alszik a te
Erdőnek, n
Dalos mad
Nem látni
De van eg
Hol örökké
Ez a kert
Hervadhatl
De minek
Szép kis s
Néma besz
A szőlőtő
Be van ves
Fel lesz je
Te voltál,
Áld e kies